

SVERIGE EFTER FLYKTINGKRISEN: FÖRÄNDRINGAR I MIGRATIONSPOSITIKEN

A. Damirchan

*Belarusiska statliga universitetet, Minsk;
angela.damirchjan@gmail.com
handledare – N. Shpakouskaya*

Denna artikel undersöker svenska lagstiftningen med de förändringar som antogs i samband med flyktingkrisen i Europa. År 2015 ökade antalet invandrare i Sverige kraftigt, vilket medförde vissa utmaningar för både det svenska samhället och staten. Således ändrades befintliga lagar i Sverige samt nya lagar och förordningar antogs. I artikeln analyseras sådana lagar som Utlänningslag, Lag om svenskt medborgarskap, Lag om ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. och Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Som ett resultat av studien av den svenska migrationslagstiftningen noteras att Sverige har skärpt sin migrationspolitik och lagstiftning.

Sökord: flyktingkrisen, svensk lagstiftning, svensk migrationspolitik, svenskt medborgarskap, uppehållstillstånd i Sverige.

Sveriges migrationspolitik som forskningsämne är ganska intressant och relevant idag på grund av antalet flyktingar och nyanlända i Sverige sedan 2005. Sverige har varit ett invandringsland sedan 1930-talet. Under de senaste åren har allt fler kommit dit från krigsdrabbade länder för att söka asyl. Pandemin under 2020 har påverkat personers möjlighet att flytta mellan länder och invandringen under 2020 var den lägsta sedan 2005.

Under sommaren och början av hösten 2015 intog de svenska myndigheterna en stark humanitär ståndpunkt när det gällde att välkomna flyktingarna. Sveriges hantering av flyktingkrisen har blivit omtalad och debatterad i internationella medier. Sverige började beskrivas som “ett land med omfattande våldspröblem och en kollapsande välfärd som en följd av vad som beskrivs vara ett alltför omfattande asylmottagande och en bristande migrationspolitik” [1]. 2016 gick Sverige från EU:s mest generösa asylpolitik till EU:s miniminivå. 1 juni 2016 ändrades Lag om mottagande av asylsökande [2]. En asylsökande som fått ett definitivt beslut om avvisning eller utvisning förlorade sin rätt till asylboende och dagersättning som betalats av Migrationsverket. Flyktingar får för närvarande bara treåriga tillstånd, alternativt skyddsbehövande får 13 månader [3].

Nu ska vi analysera de viktigaste lagarna om migration och utlänningar i Sverige.

Utlänningslag (2005:716). Utlänningslagen antogs år 2005. Den innehåller definitioner, allmänna bestämmelser och villkor för att en utlänning ska få resa in, samt att vistas och att arbeta i Sverige. Lagen gäller frågor om

viseringsrätt, asyl och annat som kan höra till en individs migrationsprocess. I denna lag finns föreskrifter om:

- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige,
- uppehållsstatus, uppehållsrätt och bevis för gränsarbetare,
- flyktingar och andra skyddsbehövande,
- uppehållstillstånd,
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige,
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete,
- arbetstillstånd,
- avvisning och utvisning, utvisning på grund av brott,
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas,
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen, osv [4].

Lag (2001:82) om svenskt medborgarskap. I denna lag regleras hur en person blir och upphör att vara svensk medborgare. Nu har det blivit lite svårare att få svenskt medborgarskap [5].

År 2019 antogs **Lag (2019:1204) om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.** I denna lag ges bestämmelser om ”sysselsättning för och bistånd till utlänningar som 1) har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller som annan skyddsbehövande, 2) har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet, eller 3) har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och av särskilda skäl medgetts rätt att vistas här medan ansökan prövas” [2].

Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige trädde i kraft år 2016. Enligt lagen får flyktingar i Sverige tre års uppehållstillstånd nu. Men dessa kommer bara att omvandlas till permanent uppehållsrätt om invandrare uppfyller krav som kunskaper i svenska, svenska samhället eller tillräcklig inkomst. Sökande kommer också att behöva stödja familjemedlemmar när de ansöker om familjeåterförening och inte begå allvarliga brott [6]. År 2018 beslutade Sveriges riksdag att lagen skulle fortsätta gälla till den 19 juli 2021 [7].

Under de senaste 5 åren har Sverige således gjort en vändning mot en strängare invandringspolitik. Sammanfattningsvis kan vi se att Sveriges generositet gentemot flyktingar och andra utlänningar har lett till stora utmaningar och behovet av att skärpa den befintliga migrationslagstiftningen.

Bibliographic references:

1. Bilden av Sverige efter flyktingkrisen [Электронный ресурс]. – Режим доступа <https://si.se/app/uploads/2017/08/svenska-institutet-bilden-av-sverige-efter-flyktingkrisen.pdf> . – Дата доступа: 20.04.2021.
2. Lag (2019:1204) om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. [Электронный ресурс]. – Режим доступа https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20191204-om-andring-i-lagen-1994137-om_sfs-2019-1204 . – Дата доступа: 19.04.2021.
3. Migration till Sverige. Historik [Электронный ресурс]. – Режим доступа <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Migration-till-Sverige/Historik.html> . – Дата доступа: 20.04.2021.
4. Utlänningslag (2005:716) t.o.m. SFS 2021:223 [Электронный ресурс]. – Режим доступа https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/utlanningslag-2005716_sfs-2005-716 . – Дата доступа: 20.04.2021.
5. Lag (2001:82) om svenskt medborgarskap t.o.m. SFS 2020:940 [Электронный ресурс]. – Режим доступа https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-200182-om-svenskt-medborgarskap_sfs-2001-82 . – Дата доступа: 19.04.2021.
6. Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige t.o.m. SFS 2019:481 [Электронный ресурс]. – Режим доступа https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2016752-om-tillfalliga-begransningar-av_sfs-2016-752 . – Дата доступа: 20.04.2021.
7. Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Socialförsäkringsutskottets betänkande 2018/19:SfU26 [Электронный ресурс]. – Режим доступа https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/forlangning-av-lagen-om-tillfalliga-begransningar_H601SfU26 . – Дата доступа: 26.04.2021.